

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om skolevæsenet i Grønland.*

Grundlaget for den nuværende skoleordning i Grønland er en lov af 27. maj 1950, som imidlertid på flere punkter er forældet, hvorfor det i de senere år har været nødvendigt ved tekstanmærkninger til de årlige finanslove at skabe hjemmel for en ønskelig udbygning af skoleordningen. Ved disse tekstanmærkninger er der således skabt hjemmel til oprettelse af børnehaveklasser, til oprettelse af et frivilligt 8. skoleår og til at gøre den 4-årige realskoleordning 3-årig.

Det er næppe hensigtsmæssigt eller rigtigt, at en betydningsfuld del af skoleordningen i Grønland fortsat i lovgivningsmæssig henseende skal hvile på tekstanmærkninger til de årlige finanslove. På denne baggrund, og hvad der er nok så vigtigt, nemlig at det grønlandske samfunds struktur i de senere år har ændret sig væsentligt, således at der er opstået behov for et stort antal veluddannede personer til at udføre de mange nye opgaver i samfundet, er det påkrævet at søge skoleforholdene yderligere forbedret. Det må fortsat være målet, at grønlanderne selv efterhånden varetager samfundsopgaverne, men for at de kan gøre det, må de uddannes hertil, og dette forudsætter igen gode grundlæggende skolekulturer. Må jeg i denne forbindelse blot erindre om, at loven om lærlingeforhold ved lov af 31. maj 1963 blev sat i kraft for Grønlands vedkommende, og at det herefter for oprettelse af et læreforhold er nødvendigt, at pågældende har de fornødne skolekulturer, hvilket normalt vil sige mindst skolekulturer svarende til de kulturer, man har erhvervet sig herved ved udgangen af 8. eller 9. klasse.

Et udkast til lovforslag blev forelagt Grønlands landsråd i dets ordinære samling i 1964, men forslaget blev ikke i denne samling underkastet nogen egentlig behandling. I løbet af vinteren 1964-65 fandt der derimod en betydelig offentlig oplysningsvirksomhed sted om forslaget såvel i Grønlandsposten som i radioen. De respektive

skoleledere har — i mange tilfælde i samarbejde med landsrådsmedlemmet — orienteret forældrene, og de enkelte landsrådsmedlemmer har således haft lejlighed til at høre deres vælgeres mening i sagen. Forslaget blev herefter drøftet i en ekstraordinær landsrådssamling i maj 1965, og den endelige behandling fandt sted i rådets ordinære samling i september 1965.

Det nu fremsatte lovforslag er på et enkelt punkt nær, som jeg senere skal komme nærmere ind på, i overensstemmelse med landsrådets ønsker og forslag, og jeg vil gerne fremhæve, at næppe noget lovforslag vedrørende Grønland er blevet så indgående drøftet og overvejet i Grønland som dette.

Må jeg i denne forbindelse fra landsrådsforhandlingerne i maj 1965 citere, hvad landsrådet vedtog om skolens målsætning: „Målsætningen for arbejdet med en ny skolelov har været at finde udvej for at give den grønlandske ungdom en almen skoleuddannelse, der kan danne det bedst mulige grundlag for en videreuddannelse, hvad enten denne videreuddannelse finder sted i forlængelse af skolegangen eller først påbegyndes senere. Når danskundervisningen har fået en så fremtrædende plads i forslaget, er det ud fra den betragtning, at næsten enhver uddannelse i væsentlig grad må baseres på danske lærerkrafter, dansk faglitteratur og danske læreanstalter. Man har sigtet imod, at fremtidens grønlandske ungdom skulle kunne vælge en uddannelse alt efter evner og interesser, uden at sproglige hensyn skulle virke hæmmende på dette valg.“

Om selve lovforslaget, der er resultatet af arbejdet i et udvalg, der foruden repræsentanter for ministeriet for Grønland har haft repræsentanter for undervisningsministeriet og direktoratet for folkeskolen og seminarierne, skal jeg tillade mig at henviser til de udførlige bemærkninger, der ledsager forslaget. Det vil heraf fremgå, at forslaget i meget stor udstrækning bygger på de tilsvarende bestemmelser i den danske folkeskolelov, men at betydningsfulde afvigelser dog har måttet foreslås ikke mindst som følge af, at skolen i Grønland er en ren statsskole, medens den danske folkeskole er en kommunal skole.

Ved lovforslagets udarbejdelse har man endvidere måttet tage hensyn dels til, at to så vidt forskellige sprog som grønlandsk